EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 18.6.2003
KOM(2003) 302 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

Yhdennetty tuotepolitiikka

Elinkaariajattelu politiikan perustana

1 JOHDANTO

Kestävä kehitys on yksi Euroopan unionin keskeisistä tavoitteista. Sen päämääränä on tyydyttää nykyisen sukupolven tarpeet vaarantamatta tulevien sukupolvien tarpeiden tyydyttämistä. Tämä tavoite vahvistettiin Göteborgissa vuonna 2001 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa, jossa Lissabonin prosessiin lisättiin ympäristöulottuvuus kestävää kehitystä koskevan strategian muodossa.[1]

Kestävää kehitystä koskevassa strategiassa yksilöitiin useita ympäristöalan toimia kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman[2] painoalojen mukaan. Luonnonvarojen vastuullisemmasta hallinnasta Eurooppa-neuvosto sopi seuraavaa: "EU:n yhdennetty tuotepolitiikka, jolla pyritään vähentämään luonnonvarojen käyttöä ja jätteiden ympäristövaikutuksia, olisi pantava täytäntöön yhteistyössä liike-elämän kanssa."

Komissio on kehittänyt EU:n yhdennettyä tuotepolitiikkaa tutkimusten avulla yhteistyössä eri osapuolten kanssa.[3] Yhdennetystä tuotepolitiikasta keskusteltiin ensimmäisen kerran osapuolten kanssa vuonna 1998 pidetyssä konferenssissa. Seuraavana vuonna sitä käsiteltiin Weimarissa pidetyssä ympäristöministereiden epävirallisessa kokouksessa. Kokouksesta laadituissa puheenjohtajan päätelmissä suhtauduttiin myönteisesti komission aikomukseen laatia yhdennettyä tuotepolitiikkaa koskeva vihreä kirja ja tähdennettiin, että ympäristöystävällisten tuotteiden markkinaehtojen parantaminen Euroopan markkinoilla vahvistaisi eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä. Komissio julkaisi vihreän kirjan helmikuussa 2001 ja käynnisti kuulemismenettelyn konsultoidakseen eri osapuolia sen sisällöstä (kuulemismenettelyä käsitellään tarkemmin liitteessä I).

Osapuolten kuuleminen osoitti, että yhdennetyllä tuotepolitiikalla voidaan selvästikin edistää kestävää kehitystä. Tässä tiedonannossa selvitetään, miksi tuotenäkökohdat on tarpeellista ottaa huomioon ympäristöpolitiikassa. Luvussa 2 käsitellään yhdennetyn tuotepolitiikan mukaista lähestymistapaa ja luvussa 3 EU:n yhdennettyä tuotepolitiikkaa koskevan strategian perusperiaatteita. Muissa luvuissa hahmotellaan toimia, joilla komissio aikoo edistää yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen lähestymistavan omaksumista.

2 MIKSI TUOTENÄKÖKOHDAT ON TARPEELLISTA OTTAA HUOMIOON YMPÄRISTÖPOLITIIKASSA?

Komissio on viime vuosina alkanut pohtia uudelleen tuotteiden ympäristövaikutuksiin liittyvää politiikkaa. Kaikilla tuotteilla ja palveluilla[4] on

---

1 Göteborgissa 15. ja 16. kesäkuuta 2001 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät, kappaleet 19–32, http://ue.eu.int/pressData/fi/ec/00200-r1.fi1.pdf.

2 Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös 1600/2002/EY kuudennesta ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta (EYVL L 242, 10.9.2002, s. 1–15).

3 Ks. esimerkiksi http://europa.eu.int/comm/environment/ipp/ippsum.pdf.

4 Tässä tiedonannossa puhutaan yksinkertaisuuden vuoksi pelkästään tuotteista, mutta niillä tarkoitetaan yleensä myös palveluja – ks. luku 4.

ympäristövaikutuksia[5] niiden valmistuksen, käytön tai käytöstäpoistamisen aikana.Vaikutukset ovat luonteeltaan monimutkaisia ja niitä on hyvin vaikea määrittää tarkasti, mutta ongelman mahdollinen laajuus on selvä.[6] Lisäksi tuotteiden valmistus ja käyttö vaikuttavat merkittävästi talouskasvun jatkumiseen ja vaurauteen. Haasteena onkin parantaa elintapoja ja hyvinvointia, joihin tuotteilla on usein suora vaikutus, ja suojella samalla ympäristöä. Toisin sanoen on löydettävä ratkaisuja, jotka mahdollistavat sekä ympäristöparannukset että tuotteiden toimivuuden parantamisen ja joissa ympäristöparannuksilla tuetaan teollisuuden kilpailukykyä pitkällä aikavälillä. Tämä on yhdennetyn tuotepolitiikan tavoite.

Tuotteisiin liittyvässä ympäristöpolitiikassa on tähän saakka keskitytty pääasiassa suuriin pistekuormituslähteisiin, kuten teollisuuden päästöihin, tai jätehuoltokysymyksiin. Tällainen politiikka on usein ollut tuloksekasta. Nykyään alkaa kuitenkin olla selvää, että tuotteisiin liittyvää ympäristöpolitiikkaa on täydennettävä politiikalla, jossa otetaan huomioon tuotteen koko elinkaari käyttövaihe mukaan luettuna. Näin voitaisiin varmistaa, että tuotteen kaikkia elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia käsitellään yhdennetyllä tavalla ja ettei niitä vain siirretä elinkaaren yhdestä vaiheesta toiseen vaiheeseen. Tavoitteena on myös, että ympäristövaikutuksiin puututaan siinä elinkaaren vaiheessa, jossa ympäristöön kohdistuvia kokonaisvaikutuksia ja resurssien käyttöä voidaan vähentää kaikkein parhaiten ja kaikkein kustannustehokkaimmalla tavalla. Jotta tuotepolitiikka olisi tuloksekasta, siinä on otettava huomioon myös tuotteiden monet ominaispiirteet, joiden vuoksi tuotteisiin on vaikea kohdistaa ympäristön pilaantumista vähentäviä toimenpiteitä.

Ensiksikin **tuotteiden kokonaismäärä lisääntyy**. Koska käytettävissä olevat tulot kasvavat[7], tuotteita voidaan hankkia enemmän. Kotitalouksilla, joilla oli ennen esimerkiksi yksi kiinteä puhelin, voi nykyään olla useita puhelimia eri puolilla kotia. Lisäksi kotitalouksien keskimääräinen koko pienenee[8], mikä voi usein johtaa tiettyjen taloustarvikkeiden määrän moninkertaistumiseen. Tämä merkitsee sitä, että yksittäisten tuotteiden määrät kasvavat ja tuotteet leviävät laajemmalle. Sen vuoksi tuotepolitiikalla olisi pyrittävä vähentämään kasvavien tuotemäärien ympäristövaikutuksia.

Toiseksi **tuote- ja palveluvalikoima laajenee**. Perustuotteista on nykyään olemassa monia versioita. Esimerkiksi televisioruutuja on monentyyppisiä (katodisädeputki,

---

5 Ympäristövaikutuksiin kuuluvat myös ihmisten terveyteen kohdistuvat vaikutukset.

6 Esimerkiksi yksi tuote, auto, aiheuttaa noin 80 prosenttia Euroopan unionin liikennealan CO_2-päästöistä, ja päästöt kasvavat nopeimmin juuri liikennealalla. Samalla kasvaa myös autojen määrä asukasta kohden – 14 prosenttia vuosina 1990–1999 – mikä merkitsee sitä, että niiden valmistukseen tarvitaan enemmän resursseja, niiden pysäköintiä ja teitä varten tarvitaan enemmän tilaa ja jätteistä huolehtimiseen liittyvät ongelmat lisääntyvät. Tilanne on tällainen siitä huolimatta, että ajoneuvokohtaiset päästöt ovat vähentyneet huomattavasti ja autoteollisuus on panostanut merkittävästi päästöjen vähentämiseen esimerkiksi tekemällä vapaaehtoisia sopimuksia CO_2-päästöjen vähentämisestä 25 prosentilla vuoteen 2008 mennessä. Muut epäpuhtauspäästöt ovatkin vähentyneet tuntuvasti viime vuosikymmenien aikana.

7 Kulutuksen reaalikasvu oli vuosina 1980–1997 46 prosenttia. Kulutuksessa siirryttiin tuolloin pelkkien perustarpeiden tyydyttämisestä, kuten ravinnosta ja asumisesta, enemmän oman harkinnan mukaisiin hyödykkeisiin, kuten liikenne-, polttoaine- ja vapaa-ajan hyödykkeisiin. (Euroopan ympäristökeskuksen tiedote 2001 – YIR01HH04.)

8 Kotitalouksien keskimääräinen koko pieneni vuosien 1980 ja 1995 välisenä aikana 2,82:sta 2,49 henkeen. Todennäköisesti tämä suuntaus jatkuu. (Euroopan ympäristökeskuksen tiedote 2001 – YIR01HH03.)

nestekide- tai plasmakuvaruutu). Sen vuoksi tuotepolitiikan on oltava niin joustavaa että se voidaan kohdistaa samanaikaisesti moniin eri tuotevariaatioihin.

Kolmanneksi **innovaatiotoiminta luo jatkuvasti uusia tuotetyyppejä**. Esimerkiksi viimeksi kuluneiden 20 vuoden aikana on siirrytty levysoittimista CD-soittimiin, jotka ovat ehkä korvautumassa DVD-soittimilla. Innovaatiosyklit voivat olla komponenttien osalta vieläkin lyhyempiä. Tästä on esimerkkinä yhä tehokkaampien tietokoneprosessoreiden nopea kehitys. Tätä luovuutta on hyödynnettävä tuotepolitiikassa sekä ympäristön että talouden eduksi.

Neljänneksi **tuotteita kaupataan maailmanlaajuisesti**. Yhtenäismarkkinat sekä kaupan ja investoinnin esteiden vähentäminen monien osapuolten välillä ovat edistäneet globaalistuvaa taloutta, jossa monista eri maista peräisin olevia tavaroita kaupataan kansainvälisesti. Kaupoissa saatavilla olevien tuotteiden alkuperä on huomattavasti kirjavampi kuin ennen. Tämä kaupan globaalinen luonne on otettava huomioon tuotepolitiikassa, jonka on oltava myös asiaa koskevien kansainvälisten sopimusten, kuten Maailman kauppajärjestön sääntöjen mukaista.

Viidenneksi **tuotteet tulevat entistä monimutkaisemmiksi**. Tämä merkitsee sitä, että tuotteita koskeva asiantuntemus keskittyy yhä enemmän niihin jotka ovat vastuussa tuotteiden suunnittelusta. Sääntelyviranomaisten ja varsinkin suuren yleisön on hyvin vaikea saada minkäänlaista realistista käsitystä siitä, mitkä tekniset muutokset ovat mahdollisia. Sen vuoksi tuotepolitiikalla on varmistettava, että tuotteiden valmistajat ja suunnittelijat kantavat yhä suuremman vastuun siitä, että niiden tuotteet täyttävät sovitut terveys-, turvallisuus- ja ympäristövaatimukset.

Kuudenneksi **tuote voi olla täydellisesti suunniteltu, mutta sen virheellinen käyttö ja käytöstä poistetusta tuotteesta huolehtiminen aiheuttavat joka tapauksessa merkittäviä ympäristövaikutuksia**. Vaikka tuotteet voidaan suunnitella siten, että niillä on mahdollisimman vähän ympäristövaikutuksia, kuluttajat voivat käyttää niitä ympäristöä vahingoittavalla tavalla. Esimerkiksi energiaa säästävien hehkulamppujen käyttöön liittyy merkittäviä ympäristöhyötyjä, mutta ne eivät toteudu täysin, jollei lamppuja sammuteta silloin kun niitä ei enää tarvita. Vastaavasti, jos käytöstä poistetuista tuotteista ei huolehdita asianmukaisella tavalla (jos ne esimerkiksi viedään laittomille kaatopaikoille), tästä johtuvia ympäristövahinkoja ei voida pitää tuotesuunnittelun vikana.

Lopuksi **tuotteiden elinkaaren eri vaiheisiin osallistuu nykyään useammanlaisia toimijoita kuin ennen**. Tuotteiden monimutkaistuminen ja maailmanlaajuistumisprosessit merkitsevät sitä, että monet eri toimijat ovat tekemisissä yksittäisen tuotteen kanssa sen elinkaaren aikana. Tämä on otettava tuotepolitiikassa huomioon. Lisäksi siinä on otettava huomioon, että tuote voidaan koota ja sitä voidaan markkinoida tai käyttää paikoissa, jotka sijaitsevat kaukana toisistaan ja joissa vallitsevat erilaiset yhteiskunnalliset arvot. Sen vuoksi yksittäisen toimijan, joka osallistuu tuotteen elinkaaren tiettyyn vaiheeseen, on vaikea muodostaa selvää käsitystä siitä, mitä ongelmia voi esiintyä muissa vaiheissa. Toimijat eivät ehkä myöskään tunne tuotteen valmistusolosuhteita. Sen vuoksi tuotepolitiikalla olisi edistettävä tiedonkulkua toimitusketjussa.

Kaikki nämä tekijät osoittavat, että tuotenäkökohdat on tarpeellista sisällyttää ympäristöpolitiikkaan. Tuotteita olisi tarkasteltava kokonaisvaltaisesti, politiikassa olisi oltava mukana mahdollisimman monia toimijoita ja toimijoiden olisi kannettava

vastuu tekemistään valinnoista. Tällainen politiikka täydentäisi merkittävästi tuotteisiin liittyviä nykyisiä toimenpiteitä. Yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisella lähestymistavalla pyritään vastaamaan tähän haasteeseen ja tukemaan samalla EU:n laajempia taloudellisia ja sosiaalisia tavoitteita, jotka on asetettu Lissabonin strategiassa, sekä täyttämään kansainvälisten sopimusten mukaiset velvoitteet. Yhdennetyn tuotepolitiikan mukaista lähestymistapaa käsitellään tarkemmin seuraavassa luvussa.

3 YHDENNETYN TUOTEPOLITIIKAN MUKAINEN LÄHESTYMISTAPA

Nykyään tunnustetaan yleisesti, että yhdennetyn tuotepolitiikan mukainen lähestymistapa, jota on kehitetty vähitellen viimeksi kuluneiden kymmenen vuoden aikana, voi olla hyvin tehokas tapa vaikuttaa tuotteiden ympäristöominaisuuksiin. Lähestymistapa perustuu viiteen pääperiaatteeseen:

– **Elinkaariajattelu**[9]: Elinkaariajattelussa tarkastellaan tuotteen elinkaarta ja pyritään vähentämään tuotteen kumulatiivisia ympäristövaikutuksia sen "kehdosta hautaan". Samalla pyritään estämään sellaiset elinkaaren yksittäisiin vaiheisiin liittyvät toimet, joilla vain siirretään ympäristökuormitusta yhdestä vaiheesta toiseen vaiheeseen. Koska yhdennetyssä tuotepolitiikassa tarkastellaan kokonaisvaltaisesti tuotteen koko elinkaarta, sillä myötävaikutetaan politiikan johdonmukaisuuteen. Lisäksi sillä edistetään toimenpiteitä, joilla tuotteen ympäristövaikutuksia vähennetään sellaisessa elinkaaren vaiheessa, jossa se on todennäköisesti kaikkein tehokkainta ja jossa säästetään eninten yritysten ja yhteiskunnan kustannuksia.

– **Yhteistyö markkinoiden kanssa**: Jotta markkinat toimisivat kestävän kehityksen mukaisesti, tuotepolitiikassa asetetaan kannustimia, joilla edistetään ympäristöystävällisten tuotteiden kysyntää ja tarjontaa. Tämä hyödyttää innovatiivisia, kaukonäköisiä yrityksiä, jotka ovat sitoutuneet kestävään kehitykseen.

– **Osapuolten osallistuminen**: Tavoitteena on rohkaista kaikkia tuotteen kanssa tekemisissä olevia tahoja (yrityksiä, kuluttajia ja viranomaisia) toimimaan omalla vaikutusalallaan sekä edistää eri osapuolten välistä yhteistyötä. Yritysten tulisi pohtia, miten ne voivat ottaa ympäristönäkökohdat paremmin huomioon tuotesuunnittelussa, ja kuluttajien olisi pyrittävä ostamaan ympäristöystävällisiä tuotteita[10] sekä käyttämään niitä ja huolehtimaan käytöstä poistetuista tuotteista paremmin kuin ennen. Viranomaiset voivat asettaa taloudelliset ja oikeudelliset toimintaehdot koko maan taloudelle ja vaikuttaa myös suoraan markkinoihin esimerkiksi ostamalla ympäristöystävällisiä tuotteita.

– **Jatkuva parantaminen**: Tuotteen elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia voidaan usein vähentää parantamalla tuotteen suunnittelua, valmistusta ja käyttöä sekä käytöstä poistetusta tuotteesta huolehtimista ja ottamalla samalla

---

9 Elinkaariajattelu on erotettava elinkaariarvioinnista, jossa määritetään ja arvioidaan tuotteen koko elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia, vaikkakin – käytännön syistä – tarkoin määritetyissä rajoissa.

10 Ympäristöystävällisillä tuotteilla tarkoitetaan tässä ja koko tekstissä tuotteita, joilla on koko elinkaaren aikana vähemmän ympäristövaikutuksia kuin vastaavilla tuotteilla, joilla on sama käyttötarkoitus.

huomioon markkinoiden asettamat parametrit. Yhdennetyn tuotepolitiikan tavoitteena on parantaa näitä tekijöitä jatkuvasti eikä asettaa tarkkoja raja-arvoja, jotka on pakko saavuttaa[11]. Näin ollen yritykset voivat määrätä oman tahtinsa ja keskittyä kaikkein kustannustehokkaimpiin parannuksiin.

– **Erilaisten poliittisten välineiden käyttö**: Yhdennetyn tuotepolitiikan mukainen lähestymistapa vaatii monia erilaisia välineitä, koska tuotteita on monenlaisia ja niiden kanssa on tekemisissä monia eri osapuolia. Välineistö ulottuu vapaaehtoisista aloitteista määräyksiin ja paikallisista keinoista kansainvälisiin keinoihin. Yhdennetyssä tuotepolitiikassa pyritään käyttämään erityisesti vapaaehtoisia menetelmiä, vaikka pakolliset toimenpiteetkin voivat olla tarpeen. Ratkaisevaa on, kuinka tehokkaasti tietyllä välineellä voidaan saavuttaa toivottu kestävän kehityksen mukainen tulos.

4 YHDENNETTYÄ TUOTEPOLITIIKKA KOSKEVA EU:N STRATEGIA

Kuten luvussa 1 todettiin, EU:n yhdennetty tuotepolitiikka on erottamaton osa unionin kestävän kehityksen strategiaa. Yhdennetyn tuotepolitiikan pääasiallisena tavoitteena on vähentää tuotteiden elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia käyttämällä mahdollisuuksien mukaan markkinaperusteista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon kilpailunäkökohdat. Tällaisella tuotepolitiikalla parannetaan yritysten kilpailukykyä, koska sillä johdonmukaistetaan tuotteiden elinkaaren eri vaiheisiin kohdistuvia toimia ja erilaisia poliittisia välineitä. Eräistä ympäristöasioiden hallintavälineistä saadut kokemukset osoittavat, että ympäristötietoisuuden lisääntyminen yrityksissä ja kustannusten väheneminen voivat olla yhteydessä toisiinsa. Kilpailun lisääntyessä ympäristönsuojelun korkea taso voi lisäksi olla yritysten tai niiden tuotteiden kilpailuvaltti. Eräät yritykset käyttävätkin korkeatasoista ympäristönsuojeluaan markkinointivälineenä. Yhdennetty tuotepolitiikka tukee näitä yrityksiä ennen kaikkea lisäämällä niiden näkyvyyttä.

Nykyään on olemassa menetelmiä, joilla voidaan arvioida tuotteiden elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Kokemukset, jotka saadaan soveltamalla yhdennettyä tuotepolitiikkaa tuotteisiin liittyviin ympäristönäkökohtiin, antavat arvokkaan tietopohjan, jota voidaan hyödyntää tulevaisuudessa pyrittäessä kestävän kehityksen mukaisiin vaikutuksiin.

Yhdennettyä tuotepolitiikkaa kehitetään pitemmälle ottamalla huomioon muutkin politiikan osa-alueet. Lainsäädäntöä on jo annettu runsaasti esimerkiksi tuotteiden ominaisuuksista ja tuotekaupasta muun muassa sisämarkkinoiden ja kilpailupolitiikan yhteydessä. Yhdennetty tuotepolitiikka täydentää periaatteessa lainsäädäntöä antamalla sysäyksen sellaisten tuotteiden vapaaehtoiseen parantamiseen, joiden ominaisuudet eivät välttämättä edellytä lainsäädännön antamista.

Kun tämän tiedonannon mukaisia toimia aletaan toteuttaa, niiden toteutuksessa otetaan täysimittaisesti huomioon erityisesti kauppaa koskevat kansainvälisen oikeuden mukaiset yhteisön velvoitteet sekä yhteisön muita politiikkoja ohjaavat

---

[11] Tällä ei kuitenkaan tarkoiteta sitä, ettei lakisääteisillä raja-arvoilla pystyttäisi edistämään jatkuvaa parantamista. Raja-arvot ovat vain joustamattomampia välineitä, mikä voi joissakin tapauksissa olla suotavaakin.

periaatteet. Komission uusiin säädösehdotuksiin sovelletaan laajaa vaikutustenarviointia koskevia komission sääntöjä[12]. Näin varmistetaan, että ehdotuksissa otetaan tasapuolisesti huomioon kestävän kehityksen kaikki kolme pilaria. Yhdennetyn tuotepolitiikan kehittämisessä hyödynnetään myös ympäristönsuojelun nykyisistä välineistä, kuten ympäristöjärjestelmistä ja -merkeistä saatuja kokemuksia.

Saavuttaakseen tavoitteensa yhdennetyn tuotepolitiikan on täytettävä kolme tehtävää:

Ensiksi sen on **edistettävä** kestävän kehityksen strategiassa ja kuudennessa ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa yksilöityjen ympäristöongelmien ratkaisemista. Mahdollisuudet niiden ratkaisemiseen ovat pienemmät ilman tuoteulottuvuutta. Yhdennetty tuotepolitiikka on myös keskeinen osa toimenpiteitä, joilla luonnonvarojen kestävää käyttöä sekä jätteiden syntymisen ehkäisemistä ja kierrätystä koskevat tulevat teemakohtaiset strategiat pannaan täytäntöön. Lisäksi se liittyy läheisesti ympäristöteknologiaa koskevaan tulevaan toimintaohjelmaan. Kansainvälisellä tasolla se edistää merkittävästi kestävää tuotantoa ja kulutusta koskevaa kymmenvuotista puiteohjelmaa, josta sovittiin Johannesburgissa syyskuussa 2002 pidetyssä kestävän kehityksen huippukokouksessa.[13]

Yhdennetyn tuotepolitiikan toinen tehtävä on **täydentää** tuotteisiin liittyviä nykyisiä politiikkoja tarjoamalla laajemmat elinkaarikäsitteeseen perustuvat puitteet, joissa voidaan pohtia muihin ympäristöongelmiin liittyviä seurauksia. Samalla siinä otetaan huomioon, ettemme aloita nollapisteestä, sillä elinkaariajattelu on jo sisällytetty jossain määrin joihinkin tuotteita koskeviin politiikan aloihin. Esimerkkinä tästä on maatalouden ja elintarvikkeiden turvallisuuden alalla käytetty "maatilalta ruokapöytään" -käsite.

Yhdennetyn tuotepolitiikan kolmas ja tärkein tehtävä on vahvistaa nykyisten ja tulevien ympäristöä koskevien tuotepolitiikan välineiden välistä **koordinointia ja johdonmukaisuutta**. Tämä auttaa hyödyntämään täysimittaisesti eri välineiden mahdollisia yhteisvaikutuksia sekä edistää niiden yhdennettyä kehitystä. Lisäksi yhdennetty tuotepolitiikka tehostaa elinkaariajattelun integroinnin ansiosta tuotteisiin liittyviä ympäristöpoliittisia toimenpiteitä osoittamalla, mitkä kompromissit ovat välttämättömiä, sekä koordinoimalla poliittisten päätösten täytäntöönpanoa päätöksenteon jälkeen. Tämä vahvistettu koordinointi hyödyttää sekä yritysten kilpailukykyä että ympäristöä.

Yhdennetyn tuotepolitiikan tavoitteen saavuttaminen vie aikaa. Edistääkseen sen saavuttamista komissio aikoo keskittyä kahteen toisiinsa liittyvään toimeen:

- edellytysten luominen kaikkien tuotteiden elinkaaren aikaisten ympäristöominaisuuksien parantamiselle tuotteiden valmistuksesta niiden käyttöön ja käytöstä poistetuista tuotteista huolehtimiseen saakka

- painopisteen asettaminen tuotteisiin, jotka tarjoavat parhaat mahdollisuudet ympäristöparannuksiin.

---

12 Sellaisina kuin ne on esitetty vaikutustenarviointia koskevassa komission tiedonannossa KOM(2002) 276 lopullinen, 5.6.2002.

13 Johannesburgin täytäntöönpanosuunnitelman 14 kohta sekä yleisten asioiden ja ulkosuhteiden neuvoston 30. lokakuuta 2002 antamien päätelmien 8 kohta.

Tässä tiedonannossa hahmotellaan keinoja, joilla komissio toteuttaa nämä toimet. Yhdennetyn tuotepolitiikan onnistumisen kannalta on kuitenkin ratkaisevan tärkeää, että kaikki osapuolet tekevät aktiivista yhteistyötä ja pyrkivät parantamaan ympäristönsuojelunsa tasoa. Sen vuoksi tuotepolitiikkaa kehitetään tulevaisuudessakin yhteistyössä osapuolten kanssa. Liitteessä II esitetään ohjeellinen luettelo siitä, mitkä ovat komission mielestä jäsenvaltioiden[14] ja muiden osapuolten tehtävät ja vastuut.

Käynnistääkseen yhdennetyn tuotepolitiikan komissio keskittyy aluksi lähinnä tuotteisiin[15] eikä palveluihin. Tämä ei tarkoita sitä, että palvelut jätettäisiin yhdennetyn tuotepolitiikan ulkopuolelle. Se on vain osoitus siitä, että elinkaariajattelua ja yhteisön lainsäädäntöä on kehitetty tuotteiden osalta pitemmälle kuin palvelujen osalta. Sen vuoksi komission on helpompi käynnistää yhdennetty politiikka tuotteiden alalla.

5 EDELLYTYSTEN LUOMINEN JATKUVILLE YMPÄRISTÖPARANNUKSILLE

On jo olemassa monia poliittisia välineitä, joita käytetään erityisesti yrityksissä tuotteiden ympäristöominaisuuksien parantamiseen tai joita voidaan käyttää tähän tarkoitukseen. Näitä välineitä tarkastellaan lähemmin seuraavassa jaksossa.

5.1 Sopivien taloudellisten ja oikeudellisten puitteiden luominen

Tuotteiden ympäristöominaisuuksien jatkuva parantaminen edellyttää, että valmistajia kannustetaan kehittämään elinkaariajattelun pohjalta uusia tuotesukupolvia, jotka ovat ympäristöystävällisempiä kuin edelliset sukupolvet, ottaen samalla huomioon markkinoiden asettamat parametrit. Lisäksi se edellyttää, että kuluttajia kannustetaan ostamaan tällaisia tuotteita. Tehokkaaseen yhdennettyyn tuotepolitiikkaan tarvitaan taloudellisia ja oikeudellisia puitteita, jotka edistävät ympäristöystävällisten tuotteiden valmistusta ja hankintaa ja joissa valtion väliintulo on ihannetapauksessa mahdollisimman vähäistä. Komission tehtävänä on varmistaa, että sen toimivaltaan kuuluvilla välineillä edistetään tämänsuuntaista kehitystä. Laatikossa 1 kuvataan tähän tarkoitukseen sopivia poliittisia välineitä.

Laatikko 1

a) Verot ja tuet

Komission pitkän aikavälin tavoitteena on oikea hinnoittelu[16], jossa tuotteen ulkoiset ympäristökustannukset sisällytetään sen hintaan, jotta se heijastaisi asianmukaisesti tuotteen ympäristövaikutuksia. Hintasignaalit kannustavat parantamaan jatkuvasti kaikkia tuotteiden elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Ne helpottavat ja vahvistavat erilaisia toimenpiteitä, kuten ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja sekä tuotesuunnittelua koskevia vaatimuksia, koska valmistajat saavat taloudellista hyötyä ekologisesti kestävästä suunnittelusta ja tuotannosta. Lisäksi hintasignaalit antavat kuluttajille tärkeää tietoa ja kannustavat heitä ostamaan tuotteita, joilla on suhteellisen

14 Tässä tiedonannossa "jäsenvaltioilla" tarkoitetaan myös unioniin liittymässä olevia ja ehdokasmaita.

15 Tässä tiedonannossa ei ole tarkoitus muuttaa esimerkiksi tuotteen, valmistajan tai tuotetyypin määritelmiä, jotka on esitetty voimassa olevassa lainsäädännössä.

16 Oikean hinnoittelun tavoitteena on varmistaa, että kuluttajan tuotteesta maksamaan hintaan sisältyvät tuotteen kaikista ympäristövaikutuksista aiheutuvat kustannukset.

vähän ympäristövaikutuksia. Komissio on jo tehnyt useita ehdotuksia, jotka koskevat eurooppalaisia energiaveroja[17]. Vuonna 1997 tehty ehdotus energiatuotteiden verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta on saanut yksimielistä poliittista tukea neuvostossa. Ehdotuksen tavoitteena on laajentaa EU:n vähimmäisverokantoja koskemaan kaikkia energiatuotteita ja antaa siten jäsenvaltioille yhtenäistetyt puitteet, joissa ne voivat käyttää energiaverotusta ympäristö- ja muiden poliittisten tavoitteiden saavuttamiseen. Komissio edistää ja tukee edelleen verotoimenpiteiden, kuten ympäristöön liittyvien verojen ja kannustimien käyttöä paikallisella, kansallisella tai yhteisön tasolla.[18]

Ottaen huomioon eri osapuolten, erityisesti jäsenvaltioiden esittämät kommentit komissio ei kuitenkaan aio toistaiseksi kehittää aloitteita, jotka koskisivat alennetun arvonlisäverokannan soveltamista EU:n ympäristömerkillä varustettuihin tuotteisiin[19]. Muiden verojen osalta jäsenvaltioiden olisi mahdollisuuksien mukaan edistettävä ja kannustettava edellä mainittujen verotoimenpiteiden käyttöä ympäristöystävällisten tuotteiden tukemiseksi.

Lisäksi komissio aikoo laatia kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman puitteissa luettelon perusteista, joilla voidaan rekisteröidä ympäristön kannalta haitallisia tukia[20]. Tämä antaa luotettavan perustan niiden poistamiselle. Komissio on jo laatinut ympäristötarkoituksiin myönnettävää valtiontukea koskevat suuntaviivat[21]; tällaista tukea voidaan myöntää esimerkiksi ympäristöystävällisiä tuotteita ja palveluja edistäviin teknisiin muutoksiin.

b) Vapaaehtoiset sopimukset ja standardointi

Jotta tuotteiden ympäristöystävällisyyttä voitaisiin lisätä tehokkaasti, lainsäädännön lisäksi on harkittava muitakin ratkaisuja, kuten ympäristösopimuksia ja standardointiprosessia. Komissio on antanut ympäristösopimuksia koskevan tiedonannon[22], jonka pohjalta harkitaan parhaillaan yleisten puitteiden luomista yhteisön tasolla tehtäviä ympäristösopimuksia varten.

Komissio aikoo käyttää kansainvälistä standardointia tulevaisuudessakin aina kun se

---

17 Komission vuonna 2002 tekemää ehdotusta, joka koskee direktiivin 92/81/ETY ja direktiivin 92/82/ETY muuttamista ammatillisiin tarkoituksiin polttoaineena käytettävään kaasuöljyyn sovellettavan erityisen verotusjärjestelmän käyttöönottamiseksi sekä bensiinin ja kaasuöljyn valmisteverojen lähentämiseksi, käsitellään yhä neuvostossa.

18 Tätä vaaditaan kuudennesta ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta 22 päivänä heinäkuuta 2002 tehdyn Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen 1600/2002/EY 3 artiklan 4 kohdassa (EYVL L 242, 10.9.2002, s. 1–15). Vaatimus on luonnollisesti täytettävä asiaa koskevaa sisämarkkinalainsäädäntöä noudattaen.

19 Tässä analyysissä otetaan huomioon myös niistä kokeiluista saadut tulokset, joissa alennettua arvonlisäverokantaa on sovellettu työvoimavaltaisiin palveluihin.

20 Tähän liittyvä työ on aloitettu OECD:n Kansainvälisessä energiajärjestössä.

21 Yhteisön suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle (EYVL C 37, 3.2.2001, s. 3–15).

22 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Yhteisön tason ympäristösopimukset osana lainsäädännön yksinkertaistamista ja parantamista koskevaa toimintasuunnitelma, KOM(2002) 412 lopullinen, 17.7.2002.

23 *European Environmental Citizens Organisation for Standardisation*.

24 Komission tulkitseva tiedonanto julkisiin hankintoihin sovellettavasta yhteisön lainsäädännöstä ja mahdollisuuksista ottaa ympäristönäkökohdat huomioon julkisissa hankinnoissa, KOM(2001) 274 lopullinen, 4.7.2001. Tiedonanto on saatavissa osoitteesta http://simap.eu.int/EN/pub/src/welcome.htm.

25 Ks. alaviitteessä 24 mainittu Internet-sivusto.

26 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/95/EY tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (EUVL L 37, 13.2.2003, s. 19–23).

27 Valkoinen kirja – Tulevaa kemikaalipolitiikkaa koskeva strategia, KOM(2001) 88 lopullinen.

on mahdollista. Euroopan tasolla se aikoo käsitellä eurooppalaista standardointia ja ympäristönsuojelua koskevia avainkysymyksiä vuonna 2003 julkaistavassa tiedonannossa. Lisäksi se on tehnyt valtiosta riippumattomien eurooppalaisten ympäristöjärjestöjen yhteenliittymän ECOSin[23] kanssa palvelusopimuksen, jonka tavoitteena on edistää ympäristönäkökohtien sisällyttämistä eurooppalaiseen standardointiprosessiin.

c) Julkisia hankintoja koskeva lainsäädäntö

Julkisten hankintojen osuus yhteisön bruttokansantuotteesta on noin 16 prosenttia. Tämä on laaja markkinasektori, jota viranomaiset voivat käyttää tuotteiden ympäristöystävällisyyden edistämiseen. Yhteisöllä on tarkat menettelysäännöt, joita on noudatettava julkisissa hankinnoissa sisämarkkinoilla. Julkisia hankintoja ja ympäristöä koskevassa komission tulkitsevassa tiedonannossa[24] selvitetään lainsäädäntötilannetta[25] ja osoitetaan olevan lukuisia mahdollisuuksia ottaa ympäristönäkökohdat huomioon kyseisten sääntöjen soveltamisalaan kuuluvissa tarjouskilpailuissa. Käynnissä oleva julkisia hankintoja koskevien direktiivin tarkistaminen ei muuta tätä tilannetta. Ympäristöystävällisten julkisten hankintojen varsinaisena haasteena on varmistaa, että julkisten hankintojen tekijät hyödyntävät käytettävissä olevia mahdollisuuksia.

d) Muu lainsäädäntö

Tuotteisiin liittyviä toimenpiteitä koskevaa yhteisön lainsäädäntöä voidaan tarvita ympäristöongelmien ratkaisemiseen varsinkin silloin, kun markkinahäiriöitä ei ole korjattu tai kun yhtenäismarkkinat voivat vääristyä ilman yhteisön toimintaa. Tästä ovat esimerkkeinä direktiivi tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa[26] sekä kemikaalipolitiikkaa koskevaan komission valkoiseen kirjaan[27] perustuvat tulevat jatkotoimet. Kolmantena esimerkkinä on energiaa käyttävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskeva komission tuleva direktiiviehdotus, jossa yhdennetyn tuotepolitiikan periaatteet, kuten elinkaariajattelu, osapuolten osallistuminen ja jatkuvat ympäristöparannukset, otetaan huomioon lainsäädäntöpuitteissa. Lainsäädäntö on välttämätöntä myös silloin, kun tuottajien vastuun laajentamista tai panttijärjestelmiä pidetään tehokkaimpana keinona vähentää tuotteiden elinkaaren aikaisia ympäristövaikutuksia. Tällaiset aloitteet ovat arvokkaita myös yhteisön tasolla, kun yksittäiset jäsenvaltiot ovat kehittäneet tai kehittävät omia aloitteitaan tällä alalla. Komissio jatkaa näiden näkökohtien käsittelyä kierrätystä ja jätteiden syntymisen ehkäisemistä koskevassa teemakohtaisessa strategiassaan.

5.2 Elinkaariajattelun edistäminen

Jotta yhdennetty tuotepolitiikka olisi tehokasta, kaikkien niiden tahojen, jotka osallistuvat tuotteiden elinkaaren eri vaiheisiin, on omaksuttava elinkaariajattelu. Koulutus- ja tiedotustoimet on parasta toteuttaa mahdollisimman lähellä kansalaisia eli kansallisella ja alueellisella tasolla. Yhteisön tasolla tarvitaan sen sijaan kolmenlaisia toimia (laatikko 2).

Laatikko 2

a) Elinkaaritietojen ja tulkintavälineiden antaminen saataville

Elinkaaritietoja, joiden perusteella arviointeja voidaan tehdä suunnittelu- tai

merkintätarkoituksiin, on kerättävä järjestelmällisesti. Monet jäsenvaltiot ja teollisuudenalat ovat kehittäneet tätä varten tietokantoja. Komissio aikoo puolestaan tarjota toimintaperustan, jolla helpotetaan yhteydenpitoa ja tiedonvaihtoa. Siihen kuuluvat komission tukemat säännölliset kokoukset sekä säännöllisesti päivitettävä luettelo elinkaariarviointeja koskevista tietokannoista.

Lisäksi on helpotettava elinkaaritietojen saantia. Tätä varten komissio käynnistää koordinointialoitteen, joka käsittää sekä EU:ssa käynnissä olevan tiedonkeruun että nykyiset yhdenmukaistamisaloitteet. Koordinointialoite toimii eurooppalaisena yhdyssiteenä käynnissä olevaan Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelman elinkaarialoitteeseen. Komissio aloittaa koordinoinnin käynnistämällä tutkimuksen, jossa selvitetään nykytilannetta ja mahdollisia tulevia kehityssuuntia.

Elinkaariarvioinnit tarjoavat parhaimmat puitteet saatavilla olevien tuotteiden mahdollisten ympäristövaikutusten arvioimiseen. Ne ovatkin yhdennetyn tuotepolitiikan tärkeä apuväline. Keskustelu elinkaariarviointien käyttöä ja tulkintaa koskevista parhaista toimintatavoista on kuitenkin yhä käynnissä. Komissio edistää tätä keskustelua tutkimuksilla ja seminaareilla; sen tavoitteena on laatia kahden vuoden kuluessa parhaita toimintatapoja koskeva käsikirja, joka perustuu niin suuren yksimielisyyteen kuin eri osapuolten välillä voidaan saavuttaa.

Lisäksi komissio tukee edelleen tutkimusta ja kehittämistä, joilla edistetään yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen lähestymistavan tämän osan täytäntöönpanoa. Tutkimuksen viides[28] ja kuudes[29] puiteohjelma myötävaikuttavat tähän kartuttamalla ympäristöprosesseja koskevia tietoja, tuottamalla perustietoja ja mittausjärjestelmiä sekä kehittämällä toteuttamiskelpoisia ratkaisuja, joilla lisätään tuotteiden ympäristöystävällisyyttä. Yhdennettyä tuotepolitiikkaa koskevat hankkeet ovat jo merkittävä osa komission LIFE-ohjelmaa[30].

b) Ympäristöjärjestelmät

Ympäristöjärjestelmät tarjoavat hyvät puitteet elinkaariajattelun sisällyttämiselle organisaation toimintaan sekä jatkuville ympäristöparannuksille. Vuonna 2001 tehdyllä EMAS-asetuksen tarkistuksella aloitettiin EMAS-järjestelmän uudelleensuuntaaminen prosesseista tuotteisiin. Tuotteet kuuluvat nyt selvästi EMAS-asetuksen soveltamisalaan samalla tavalla kuin toimet ja palvelutkin; toisin sanoen tuotteiden merkittävät ympäristövaikutukset on sisällytettävä ympäristökatselmukseen ja ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään, EMAS-todentajien on todennettava tuotteiden vaikutukset, niitä koskevat tiedot on sisällytettävä ympäristöselontekoon ja tuotteiden ympäristöominaisuuksia on parannettava jatkuvasti. Koska EMAS-järjestelmä painottui aikaisemmin teolliseen toimintaan, komissio aikoo laatia vuoden 2004 loppuun mennessä ohjeet siitä, miten tuoteasioita on käsiteltävä järjestelmässä. Ympäristöjärjestelmiä voidaan käyttää kaikentyyppisissä organisaatioissa – niin julkisissa kuin yksityisissäkin – ja ne tarjoavat puitteet kaikentyyppisille välineille organisaatioiden ympäristöystävällisten hankintojen lisäämisestä ympäristötietojen todentamiseen. Ympäristöjärjestelmän mukainen sertifiointi ei sinänsä takaa, että

---

28 Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 182/1999/EY, tehty 22 päivänä joulukuuta 1998, Euroopan yhteisön tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä tarkoittavia toimia koskevasta viidennestä puiteohjelmasta (1998–2002) (EYVL L 26, 1.2.1999, s. 1–31).

29 Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1513/2002/EY, tehty 27 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisen tutkimusalueen toteuttamista ja innovointia tukevasta Euroopan yhteisön kuudennesta tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja esittelyn puiteohjelmasta (2002–2006) (EYVL L 232, 29.8.2002, s. 1–33).

30 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1655/2000 ympäristöalan rahoitusvälineestä (LIFE) (EYVL L 192, 27.7.2000, s. 1–9).

tuotteella on tietyt ympäristöominaisuudet, mutta EMAS-järjestelmän tapauksessa se tarjoaa puitteet, joissa EMAS-todentaja voi validoida tällaisia ominaisuuksia koskevat tiedot.

Komissio aikoo seurata ja arvioida tuotenäkökohtien huomioon ottamista EMAS-järjestelmässä, ja arvioinnin tulokset otetaan huomioon EMAS-asetuksen seuraavassa tarkistuksessa, joka on määrä tehdä vuonna 2006. Komissio päättää vuonna 2004 omasta rekisteröitymisestään EMAS II -järjestelmään; se on jo aloittanut asiaa koskevan kokeiluhankkeen, johon osallistuu kolme pääosastoa.

c) Tuotesuunnittelua koskevat velvoitteet

Molempien edellä kuvattujen keinojen tulisi kannustaa edelläkävijöitä kehittämään entistä ympäristöystävällisempiä tuotteita. Lisäksi komissio aikoo julkaista vuonna 2005 keskusteluasiakirjan, jossa pohditaan keinoja, joilla voidaan edistää yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen lähestymistavan soveltamista yrityksissä, sekä tarvittaessa tiettyjä tuotteita koskevien yleisten velvoitteiden asettamista. Asiakirjan on määrä perustua keskusteluihin, joita on käyty uuden lähestymistavan soveltamisesta ympäristöalalla yhdennettyä tuotepolitiikkaa koskevan vihreän kirjan julkaisemisen jälkeen[31]. Lisäksi siinä otetaan huomioon, millaisia reaktioita ovat herättäneet julkaistut direktiiviluonnokset loppukäyttäjille tarkoitettujen laitteiden sekä sähkö- ja elektroniikkalaitteiden ekologisesta suunnittelusta. Huomioon otetaan myös kokemukset, joita saadaan neuvoteltaessa tulevasta direktiiviehdotuksesta, jonka tavoitteena on luoda puitteet energiaa käyttävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevien vaatimusten asettamiselle. Asiakirjassa aiotaan käsitellä muun muassa seuraavia kysymyksiä: sopiva oikeusperusta; sisämarkkinanäkökohdat; kansainvälisistä sopimuksista johtuvat velvoitteet; suunniteltujen toimien laajuus; kyseeseen tulevat tuotteet ja tuoteryhmät; tuotevaatimusten yksityiskohtaisuus; tuotteita koskevien vähimmäisnormien merkitys; asianmukaiset täytäntöönpano- ja raportointikeinot; tällaiseen lähestymistapaan liittyvät kustannukset ja edut; lähestymistavan todennäköiset ympäristövaikutukset sekä se, miten lähestymistapa olisi sisällytettävä politiikkoihin ja toimenpiteisiin, jotka vaikuttavat tuotteiden ympäristönäkökohtiin, yhdennetyn tuotepolitiikan välineet mukaan luettuina.

Energiaa käyttävistä tuotteista on jo saatu niin paljon kokemuksia ja niiden ympäristövaikutusten lisääntyminen on ollut niin selvää, että komissio on voinut suunnitella erityiset tuotepoliittiset puitteet näitä tuotteita varten. Puitteet antavat mahdollisuuden toteuttaa tarvittaessa tuotekohtaisia lainsäädäntötoimia, minkä lisäksi ne antavat teollisuudelle mahdollisuuden harjoittaa sellaista itsesääntelyä, jolla tuotteiden ympäristövaikutuksia voidaan vähentää nopeammin ja/tai kustannustehokkaammin kuin lainsäädännöllä.

Lisäksi komissio aikoo pohtia, millä keinoilla voidaan parhaiten varmistaa, että suuri yleisö saa tietoa tuotteiden ympäristövaikutuksista ja suunnittelusta. Tällainen tieto voisi lisätä merkittävästi yritysten julkisten asiakirjojen, kuten ympäristöselontekojen painoarvoa.

---

31 Ks. www.europa.eu.int/comm/environment/ipp/standard.pdf sekä Godenman, G., Hart, J. W., Sanz Levia, L. (2002), *The New Approach in Setting Product Standards for Safety, Environmental Protection and Human Health: Directions for the Future*, Environmental News No. 66, Tanskan ympäristönsuojeluvirasto.

5.3 Tietojen antaminen kuluttajille päätöksenteon pohjaksi

Kuluttajat – olipa sitten kyseessä julkinen tai yksityinen sektori tai yksityishenkilöt – päättävät siitä, ostavatko he ympäristöystävällisiä tuotteita ja jos ostavat, miten he niitä käyttävät. Yhteisön tehtävänä on tarjota ja edistää koko EU:ssa käytettäviä välineitä ja järjestelmiä, joiden avulla kuluttajat saavat tuotetietoja. Jäsenvaltioiden tehtävänä on sen sijaan päättää, miten kuluttajavalistuksessa saavutetaan sellainen taso, että kuluttajat voivat edistää täysimittaisesti tuotteiden ympäristöystävällisyyttä. Mahdollisia poliittisia välineitä kuvataan laatikossa 3. On kuitenkin selvää, että tuotteiden hankinnassa on otettava huomioon muutkin tekijät, kuten turvallisuus- ja terveysnäkökohdat, kustannukset ja tehokkuus.

(1) **Laatikko 3**

a) Ympäristöystävälliset julkiset hankinnat

Viranomaisia on kannustettava käyttämään julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön tarjoamia mahdollisuuksia. Komissio aikookin käynnistää useita tähän tähtääviä toimia.

Se aikoo selvittää, **kuinka paljon jäsenvaltioissa tehdään ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja**, sillä asiasta on toistaiseksi suhteellisen vähän tietoa. Se tekee vuoden 2003 loppuun mennessä tutkimuksen, jossa arvioidaan, kuinka paljon viranomaiset tekevät ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja. Lisäksi se on mukana rahoittamassa tutkimushanketta, jossa arvioidaan tällaisten hankintojen mahdollisia ympäristö- ja markkinavaikutuksia.

Komissio kannustaa jäsenvaltiota laatimaan **ympäristöystävällisten julkisten hankintojen lisäämistä koskevia toimintasuunnitelmia**, jotka ovat julkisesti saatavilla. Suunnitelmissa olisi oltava arvio nykytilanteesta sekä kunnianhimoiset tavoitteet kolmeksi vuodeksi eteenpäin. Lisäksi niissä olisi ilmoitettava selvästi, millä toimenpiteillä tavoitteet pyritään saavuttamaan. Ensimmäiset suunnitelmat olisi laadittava vuoden 2006 loppuun mennessä, ja niitä olisi tarkistettava kolmen vuoden välein. Tällaiset suunnitelmat eivät ole oikeudellisesti sitovia, mutta ne antavat poliittista painoarvoa ympäristöystävällisten julkisten hankintojen toteuttamiselle ja niistä tiedottamiselle. Lisäksi ne antavat jäsenvaltioille mahdollisuuden valita niiden omaan poliittiseen järjestelmään ja tasoon parhaiten sopivat vaihtoehdot sekä vaihtaa parhaita toimintatapoja, joilla edistetään ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja. Komissio aikoo itse laatia vuoden 2006 loppuun mennessä toimintasuunnitelman, jossa esitetään sen omia hankintoja koskevat tavoitteet ja toimet. Se kehottaa yhteisön muita toimielimiä ja laitoksia tekemään samoin ja on valmis jakamaan niiden kanssa tällä alalla saamansa kokemukset helpottaakseen niiden työtä.

Lisäksi komissio kehittää parhaillaan seuraavia **viranomaisille suunnattuja tiedotustoimia**, joiden tavoitteena on auttaa niitä lisäämään ympäristöystävällisiä hankintojaan:

- **Viranomaisille tarkoitettu käytännön käsikirja**, jossa kerrotaan selvällä ja yksinkertaisella yleiskielellä mahdollisuuksista tehdä ympäristöystävällisiä hankintoja. Ensimmäisen luonnoksen on määrä valmistua vuoden 2003 puolivälissä. Käsikirjaa tarkistetaan tarvittaessa tulevan kehityksen ja kirjan käytöstä saatujen kokemusten perusteella.

- **Tuoteryhmiä koskeva tietokanta**. Yhteen Internet-sivustoon kerätään tietoa voimassa olevista tuotevaatimuksista, kuten ympäristömerkkeihin ja ympäristötuoteselosteisiin liittyvistä vaatimuksista, jotta yksityisen ja julkisen sektorin hankintojen tekijät saisivat

taustatietoa kullekin tuotteelle asetetuista vaatimuksista. Ensimmäisen prototyypin on määrä valmistua vuonna 2003.

– **Ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja koskeva Internet-sivusto**, joka sisältää käsikirjan, tuotetietokannan ja asiaa koskevan lainsäädännön. Sivuston on määrä valmistua vuoden 2004 loppuun mennessä.

b) Yritysten ympäristöystävälliset hankinnat

Yksityinen sektori voi vaatia toimittajiltaan entistä ympäristöystävällisempiä tuotteita ja tuotantoprosesseja. Yritykset voivat halutessaan vaikuttaa merkittävästi ympäristöystävällisten tuotteiden markkinoihin esimerkiksi vaatimalla, että niiden toimittajat rekisteröityvät sertifioituun ympäristöjärjestelmään, kuten EMAS-järjestelmään.

Edellä luetellut välineet, joita kehitetään ympäristöystävällisten julkisten hankintojen lisäämiseksi, ovat omiaan edistämään ympäristöystävällisiä hankintoja yrityksissäkin. Niitä edistävät myös erityyppiset ympäristömerkit, joita käsitellään jäljempänä. Lisäksi komissio pyrkii nykyään vaikuttamaan yritysten suuriin hankintamarkkinoihin kehottamalla yrityksiä lisäämään hankintakäytäntöjensä avoimuutta raportoinnin avulla[32].

c) Ympäristömerkit

Komissio hallinnoi jo useita merkittäviä ympäristömerkkijärjestelmiä, jotka antavat kuluttajille luotettavia ja helppotajuisia tietoja tuotevalintojen pohjaksi. Nämä järjestelmät sopivat hyvin yhteen yhdennetyn tuotepolitiikan kanssa.

Jos tuotteessa on **EU:n ympäristömerkki**[33], kuluttaja tietää, että tuotteen on varmennettu olevan ympäristöystävällisempi koko elinkaarensa ajan kuin useimmat muut vastaavat tuotteet. EU:n yhdennetyn tuotepolitiikan kannalta se on paras käytettävissä oleva merkki[34], koska toistaiseksi ei ole olemassa muita vastaavia merkkejä, joita käytettäisiin koko EU:n markkinoilla. **EU:n energiamerkki**[35] liitetään nykyään moniin tuotteisiin erityisesti kodinkonealalla, jolla energiankäyttö on yleensä tuotteen merkittävin ympäristövaikutus sen elinkaaren aikana. Energiamerkki on

---

32 Komissio on kehottanut kaikkia pörssiyhtiöitä, joissa on vähintään 500 työntekijää, julkaisemaan osakkailleen vuosittaisen "kolmoistilinpäätöksen", jossa niiden tuloksia mitataan taloudellisin, ympäristöä koskevin ja sosiaalisin perustein (komission tiedonanto "Kestävä kehitys Euroopassa paremman maailman vuoksi: Kestävää kehitystä koskeva Euroopan unionin strategia", KOM(2001) 264, 15.5.2001). Edistääkseen tätä prosessia komissio on antanut suosituksen ympäristöasioiden julkistamistavasta (komission suositus 2001/453/EY, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, ympäristöasioiden kirjaamisesta, laskennasta ja julkistamisesta yritysten tilinpäätöksissä ja toimintakertomuksissa (EYVL L 156, 13.6.2001, s. 33)). Lisäksi se on ehdottanut, että vuoden 2004 puoliväliin mennessä laadittaisiin yhteisesti sovitut ohjeet ja perusteet mittaamista, raportointia ja validointia varten. (Komission tiedonanto "Yritysten sosiaalinen vastuu: elinkeinoelämän panos kestävään kehitykseen", KOM (2002) 347, 2.7.2002, s. 15.)

33 Tämä sekä kansalliset ympäristömerkit tunnetaan myös ISOn tyyppiä I olevina merkkeinä.

34 Tämä ei kuitenkaan sulje pois sitä mahdollisuutta, että muillakin merkeillä voi olla tulevaisuudessa tärkeä tehtävä kuluttajatiedon tarjonnassa vastaavien järjestelyjen tai uusien muutosten ansiosta.

35 Neuvoston direktiivi 92/75/ETY, annettu 22. syyskuuta 1992, kodinkoneiden energian ja muiden voimavarojen kulutuksen osoittamisesta merkinnöin ja yhdenmukaisin tuotetiedoin (EYVL L 297, 13.10.1992, s. 16).

erityisen tunnettu lähinnä sen vuoksi, että sitä on pakollista käyttää tietyissä tuotteissa. **Eurooppalainen autojenmerkintäjärjestelmä**[36] antaa puolestaan kuluttajille tärkeää tietoa uusien ajoneuvojen CO_2-päästöistä.

Kaikkien näiden merkkien käyttöä laajennetaan vähitellen, jotta kuluttajilla olisi enemmän valinnanvaraa. Samalla komissio varmistaa, että jäsenvaltiot panevat harhaanjohtavaa mainontaa koskevan direktiivin[37] täytäntöön, ja saattaa ympäristöväittämiä[38] koskeviin ohjeisiin liittyvän työnsä päätökseen. Ohjeilla pyritään varmistamaan, että harhaanjohtavat ympäristöväittämät eivät heikennä yleistä luottamusta tuotteiden ympäristöominaisuuksia koskeviin tietoihin. Komissio selvittää, voidaanko tällaiset väittämät todentaa riippumattomasti EMAS-järjestelmässä. Lisäksi arvioidaan yksityisten merkintätoimien tehokkuutta ja lisätoimien tarvetta nykyisen kuluttajapoliittisen strategian[39] puitteissa.

Ympäristötuoteselosteet[40] ovat suhteellisen uusi väline, jota on ehkä tarpeellista kehittää yhteisön tasolla. Ne antavat mahdollisuuden esittää tuotteesta sen elinkaareen perustuvia määrällisiä tietoja standardoidussa muodossa; tällaisia tietoja ovat esimerkiksi CO_2- ja NOx-päästöt. Selosteissa ei määritellä tuotteen ympäristöystävällisyyttä, mutta mahdollinen ostaja voi tehdä siitä omat arvionsa selosteissa annettujen määrällisten tietojen avulla, joita voidaan käyttää myös elinkaariarvioinneissa. Komissio on rahoittanut tutkimusta[41], jossa tarkastellaan nykyisiä ympäristötuoteselostejärjestelmiä (ja samankaltaisia järjestelmiä) ja niiden kehitysmahdollisuuksia.[42] Osapuolia on pyydetty kommentoimaan tutkimuksen tuloksia[43], ja komissio päättää vuoden 2005 loppuun mennessä, onko yhteisön tasolla tarpeellista toteuttaa lisätoimia, joilla edistetään tämän mahdollisesti merkittävän välineen kehitystä. Päätöksessä otetaan huomioon ympäristötuoteselostejärjestelmiä koskevan kansainvälisen standardin kehittäminen, joka on parhaillaan käynnissä.

6 KESKITTYMINEN TIETTYIHIN TUOTTEISIIN

6.1 Vapaaehtoiset kokeiluhankkeet

Monissa yrityksissä elinkaariajattelua on sovellettu laajalti jo jonkin aikaa. Muiden yritysten on panostettava vielä sen soveltamiseen. Koska elinkaariajattelu vaikuttaa

---

36 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/94/EY, annettu 13 päivänä joulukuuta 1999, kuluttajien mahdollisuudesta saada uusien henkilöautojen markkinoinnin yhteydessä polttoainetaloutta ja hiilidioksidipäästöjä koskevia tietoja (EYVL L 12, 18.1.2000, s. 16–19).

37 Neuvoston direktiivi 84/450/ETY, annettu 10 päivänä syyskuuta 1984, harhaanjohtavaa mainontaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä (EYVL L 250, 19.9.1984, s. 17–20). Komissio antaa vuoden 2003 kuluessa puitedirektiiviehdotuksen hyvän kauppatavan vastaisista käytännöistä. Jos neuvosto ja parlamentti hyväksyvät ehdotuksen, uudella direktiivillä korvataan osa voimassa olevan direktiivin säännöksistä.

38 Ympäristöväittämiä kutsutaan joskus myös ISOn tyyppiä II oleviksi merkinnöiksi. Ne ovat tuotteen ympäristöominaisuuksia koskevia väittämiä, jotka eivät yleensä ole kolmannen osapuolen todentamia.

39 Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle kuluttajapoliittisesta strategiasta vuosiksi 2002–2006, KOM(2002) 208 lopullinen, 7.5.2002.

40 Ympäristötuoteselosteita kutsutaan usein myös ISOn tyyppiä III oleviksi merkinnöiksi.

41 Tutkimuksen loppuraportti on saatavissa osoitteesta http://europa.eu.int/comm/environment/ipp/epds.htm.

42 Komissio on rahoittanut myös toista, rinnakkaista tutkimusta, jossa keskitytään elinkaariarviointien ja ympäristötuoteselosteiden käyttöön rakennusalalla. Tutkimus on saatavissa seuraavasta osoitteesta: http://europa.eu.int/comm/enterprise/construction/internal/essreq/lcarep/lcafinrep.htm.

43 Tulokset ovat saatavissa alaviitteessä 41 ilmoitetusta osoitteesta.

merkittävästi tuotepolitiikan tuloksekkuuteen, sen soveltaminen on asetettava etusijalle. Elinkaariajattelun edut voidaan osoittaa parhaiten käytännön sovellusten avulla. Komissio katsookin, että elinkaariajattelua edistetään parhaiten soveltamalla sitä kokeiluhankkeissa useisiin yksittäisiin tuotteisiin. Tätä varten komissio toteuttaa joukon kokeiluhankkeita, joissa yhdennetyn tuotepolitiikan mahdollisia etuja esitellään käytännössä. Sen jälkeen eri osapuolet voivat soveltaa elinkaariajattelua tavanomaiseen toimintaansa ja tuotteisiin, joiden kanssa ne ovat tekemisissä.

Osapuolten osallistuminen kokeiluhankkeisiin vaikuttaa ratkaisevasti hankkeiden onnistumiseen. Kaikkien osapuolten, jotka voivat vaikuttaa tiettyyn tuotteeseen sen elinkaaren jossakin vaiheessa, toivotaan osallistuvan vapaaehtoisesti kyseistä tuotetta koskevaan hankkeeseen. Osapuolet, jotka toimivat vapaaehtoisesti edelläkävijöinä, hyötyvät osallistumisestaan, koska se lisää niiden näkyvyyttä Euroopassa. Komissio pyytää kaikkia osapuolia esittämään kokeiluhankkeiden kohteina olevia tuotteita koskevia ehdotuksia. **Ehdotusten on oltava perillä lokakuun 2003 loppuun mennessä.** Komissio arvioi ehdotukset käytännön tekijöiden perusteella, joita ovat esimerkiksi ehdotusten toteutettavuus ja osapuolten halukkuus osallistua hankkeisiin. Koska hankkeet ovat kokeiluluonteisia, ratkaiseviin tekijöihin eivät kuulu sellaiset kysymykset kuin onko tuotteella suuria ympäristövaikutuksia tai tarjoaako se parhaimmat mahdollisuudet ympäristöparannuksiin. Tuotteen tai tuotteiden valinta kokeiluhankkeeseen ei siis merkitse sitä, että sillä tai niillä katsottaisiin olevan tällaisia ominaisuuksia.

Kukin kokeiluhanke kestää komission arvion mukaan noin 12 kuukautta. Ennen hankkeen aloittamista on päästävä yhteisymmärrykseen siitä, miten eri osapuolet osallistuvat hankkeeseen. Komission mukaan kaikissa kokeiluhankkeissa olisi samat perusvaiheet:

(1) Tuotteen kaikki elinkaaren aikaiset ympäristövaikutukset dokumentoidaan ja analysoidaan.

(2) Jokaisesta vaihtoehdosta, jolla tuotteen ympäristövaikutuksia voidaan vähentää, selvitetään sen mahdolliset ympäristö-, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset, mukaan luettuna nykyisten poliittisten välineiden tehokkuus.

(3) Käyttökelpoisimmat vaihtoehdot, joilla tuotteen ympäristöominaisuuksia voidaan parantaa, yksilöidään eri osapuolten kanssa.

(4) Sovitaan täytäntöönpanosuunnitelmista ja määritetään eri osapuolten astuualueet.

(5) Täytäntöönpano.

Jäljempänä olevassa laatikossa esitetään ohjeellinen käytännön esimerkki.

Autonrengasta koskeva esimerkki

1) Ensin kerätään elinkaari-inventaarioissa ja elinkaariarvioinneissa esitetyt tiedot, jotka saadaan ihannetapauksessa teollisuudelta, ja analysoidaan ne, jotta saataisiin käsitys autonrenkaan koko elinkaaresta. Arvioinnissa noudatetaan asiaa koskevia sääntöjä, standardeja ja normeja.

2) On selvää, että autonrenkaalla on ympäristövaikutuksia kaikissa sen elinkaaren vaiheissa. Tässä esimerkissä oletetaan kuitenkin, että vaikutukset keskittyvät käyttövaiheeseen. Käyttövaiheen aikana renkaan vierintävastus lisää CO_2-päästöjä, mikä on yhteydessä polttoaineen kulutukseen, sekä maaperän, veden ja ilman pilaantumista, mikä on yhteydessä kuminpalasten irtoamiseen ja niihin liittyviin kemikaaleihin. Koska CO_2-päästöt ovat todennäköisesti autonrenkaan merkittävin ympäristövaikutus EU:n tasolla, tämän esimerkin loppuosassa keskitytään näihin päästöihin.

3) Seuraavassa vaiheessa pyritään yksilöimään CO_2-päästöjä vähentävät toimenpiteet. Tässä yhteydessä on otettava huomioon kaikki käytettävissä olevat keinot, myös sellaiset välineet ja toimenpiteet, joita käytetään jo yhteisön politiikan mukaisesti. Yhtenä vaihtoehtona on vähentää vierintävastusta innovatiivisen rengassuunnittelun avulla. Uudet materiaalit voivat olla tässä avuksi, kuten piiyhdisteiden tapaus on osoittanut. Pinnoitus voi olla toinen vaihtoehto. Nämä ovat tietenkin pelkkiä esimerkkejä, ja muutkin vaihtoehdot ovat mahdollisia. Ennen kuin yksittäisestä toimenpiteestä päätetään, on arvioitava, mitä vaikutuksia sillä voi olla renkaan koko elinkaareen, jotta haittavaikutukset eivät olisi suurempia kuin tavoiteltu parannus. On selvää, että yhdennetyssä lähestymistapaa kaikkia vaihtoehtoja on arvioitava sen perusteella, ovatko ne johdonmukaisia yhteisön muun politiikan mukaisten toimenpiteiden kanssa. Lisäksi vaihtoehdoissa on otettava huomioon kustannukset ja funktionaalisuus ja tässä tapauksessa myös liikennepolitiikka ja -turvallisuus.

4) Seuraavassa vaiheessa sovitaan toimenpiteiden toteuttajista ja toteuttamistavoista. Jos päästöihin halutaan vaikuttaa esimerkiksi renkaiden suunnittelun avulla, teollisuuden on toimittava edelläkävijänä suunnittelemalla uudentyyppisiä renkaita. Viranomaiset voivat puolestaan käsitellä esimerkiksi sertifioinnin yhdenmukaistamisen kaltaisia kysymyksiä.

5) Viimeisenä vaiheena on toimenpiteiden toteuttaminen sekä edistymisen seuranta ja siitä raportoiminen.

Vaikka on selvää, että osa kokeiluhankkeissa opituista asioista on todennäköisesti tuotekohtaista tietoa, komissio uskoo kuitenkin, että hankkeiden dynamiikasta ja organisoinnista voidaan oppia paljon, koska tämä on käytännössä ensimmäinen tällainen kokeilu, joka tehdään Euroopan tasolla. Jos kokeiluhankkeet ja muut tässä toiminnassa ilmenneet seikat osoittavat, että harjoitetussa politiikassa on merkittäviä epäjohdonmukaisuuksia, jotka ovat esteenä taloudellisten, sosiaalisten ja ympäristötavoitteiden tasapainoiselle integroinnille, komissio selvittää, millä toimilla voitaisiin lisätä säädösten ja muiden välineiden johdonmukaisuutta.

6.2 Sellaisten tuotteiden yksilöinti, jotka tarjoavat parhaimmat mahdollisuudet ympäristöparannuksiin

Samalla, kun komissio pyrkii lisäämään yhdennetyn tuotepolitiikan tunnettuutta kokeiluhankkeiden avulla, se pyrkii myös yksilöimään ja edistämään sellaisia tuotteita koskevia toimia, jotka tarjoavat parhaimmat mahdollisuudet ympäristöparannuksiin. Parannusmahdollisuuksien arvioinnissa otetaan huomioon muutosten todennäköiset sosioekonomiset vaikutukset. Vielä ei ole kuitenkaan saavutettu tutkimuksiin perustuvaa yksimielisyyttä siitä, millä tuotteilla on suurimmat ympäristövaikutukset ja mitkä tuotteet tarjoavat näin ollen parhaimmat mahdollisuudet ympäristöparannuksiin.

Komissio aikoo käynnistää sellaisen menetelmän kehittämisen, jolla tällaiset tuotteet voidaan yksilöidä Euroopan tasolla. Menetelmän kehittäminen perustuu aikaisempiin kokemuksiin, joita on saatu muun muassa Belgiassa.[44] Menetelmästä keskustellaan sen jälkeen osapuolten kanssa, jotta siitä päästäisiin mahdollisimman suureen yksimielisyyteen. Tämän jälkeen sitä käytetään uudessa tutkimuksessa, jossa yksilöidään tuotteet, joilla on kaikkein suurimmat ympäristövaikutukset. Kun tämä on tehty, kärkisijoilla olevista tuotteista tehdään lisäselvityksiä, joiden tavoitteena on yksilöidä kaikki mahdolliset keinot, joilla kyseisten tuotteiden ympäristövaikutuksia voidaan vähentää. Jokaisen mahdollisen keinon osalta arvioidaan, mitkä ovat kunkin toimenpiteen mahdolliset sosioekonomiset vaikutukset. Koko työn suorittaminen vaatii todennäköisesti kolme tai neljä vuotta.

Kun työ on saatu päätökseen, komissio pyrkii toteuttamaan tuotekohtaisia toimia, jotka kohdistuvat joihinkin niistä tuotteista, jotka tarjoavat parhaimmat ja sosioekonomisesti edullisimmat mahdollisuudet ympäristöparannuksiin. Kokeiluhankkeista saadaan arvokasta tietoa tähän prosessiin.

7 KOORDINOINTI JA INTEGROINTI

Yhdennetyn tuotepolitiikan mukainen lähestymistapa edellyttää eri välineiden välisten yhteisvaikutusten hyödyntämistä. Sen vuoksi on varmistettava, että yhdennetyn tuotepolitiikan mukaista ajattelutapaa sovelletaan näiden välineiden hallinnan kaikkiin näkökohtiin. Samalla on jatkettava lähestymistavan integroimista muihinkin politiikan osa-alueisiin kuin ympäristöpolitiikkaan. Tätä varten komissio kehottaa yksittäisiä teollisuudenaloja selvittämään yksityiskohtaisesti Cardiffin prosessin[45] mukaisissa raporteissaan, miten ne aikovat integroida yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen lähestymistavan työhönsä.

Lisäksi komissio käynnistää useita prosesseja, joiden tavoitteena on helpottaa koordinointia ja seurata edistymistä.

---

44 Institut Wallon de Développement Économique et Social et d'Aménagement du Territoire et Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (2002), *Identifying Key Products for the Federal Product and Environment Policy*, loppuraportin luonnos, marraskuu 2002.

45 Cardifissa vuonna 1998 kokoontuneessa Eurooppa-neuvostossa monia muitakin aloja pyydettiin laatimaan integrointistrategioita ja kehittämään indikaattoreita (liikenne-, energia- ja maatalousindikaattoreita), jotka edistäisivät ilmastonmuutosongelman ratkaisemista ja ympäristökysymysten käsittelyä Agenda 2000 -prosessissa. Cardiffin prosessia onkin laajennettu myöhemmin muille aloille.

Se **kehittää** yhteistyössä jäsenvaltioiden ja Euroopan ympäristökeskuksen kanssa **sopivia indikaattoreita**, joilla voidaan mitata yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen lähestymistavan aikaansaamia ympäristöparannuksia.

Lisäksi se laatii **raportin** yhdennetyn tuotepolitiikan täytäntöönpanon edistymisestä ja toimittaa sen Euroopan parlamentille ja neuvostolle. Raportti perustuu niihin raportteihin, joita jäsenvaltioiden tulisi toimittaa komissiolle kolmen vuoden välein loppuvuodesta 2006 alkaen ja joissa tulisi käsitellä yksityiskohtaisesti yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen lähestymistavan soveltamistoimia ja soveltamisen edistymistä. Teollisuudenaloja ja kuluttajajärjestöjä kehotetaan laatimaan vastaavia raportteja.

Komissio toimii tulevaisuudessa puheenjohtajana **säännöllisissä kokouksissa**, joihin osallistuu sekä jäsenvaltioiden että muiden osapuolten edustajia. Nämä avustavat komissiota yhdennetyn tuotepolitiikan kehittämisessä ja täytäntöönpanossa sekä jäsenvaltioissa saavutetun edistyksen seurannassa. Jos on tarpeellista käsitellä tarkemmin tiettyjä asioita, kuten raportointimuotoa, komissio voi perustaa tätä varten työryhmiä tai käyttää olemassa olevia rakenteita. Se ehdottaa, että jäsenvaltioiden omasta aloitteestaan perustama yhdennettyä tuotepolitiikkaa käsittelevä epävirallinen verkko[46] jatkaa rinnakkaista tiedonvaihtotehtäväänsä neuvoston puheenjohtajavaltion johdolla. Lisäksi se ehdottaa, että unioniin liittymässä olevat maat ja ehdokasmaat voisivat tulla verkon jäseniksi.

Komissio pyrkii **edistämään yhdennetyn tuotepolitiikan mukaista lähestymistapaa kansainvälisellä tasolla** osoittamalla, miten sillä voidaan suojella ympäristöä ja edistää kestävää kehitystä. Yhteinen käsitys tästä lähestymistavasta ja kehitysmaiden eritystarpeiden huomioon ottaminen sen yhteydessä edistävät yhdennetyn tuotepolitiikan kehitystä ja auttavat ratkaisemaan yleismaailmallisia ympäristöongelmia.

Komissio tiedottaa eri osapuolille kaikista yhteisen tuotepolitiikan kehitykseen liittyvistä asioista, kuten kuulemismenettelystä, Internet-sivustonsa (www.europa.eu.int/comm/environment/ipp) ja postituslistansa avulla.

---

46 Komissio osallistuu verkon toimintaan tarkkailijana.

Liite I: Osapuolten kuuleminen yhdennettyä tuotepolitiikkaa koskevan vihreän kirjan julkaisemisen jälkeen

Yhdennettyä tuotepolitiikka koskevassa vihreässä kirjassa esitettiin useita kysymyksiä tavasta, jolla yhdennetyn tuotepolitiikan mukaista lähestymistapaa ja siinä käytettäviä välineitä olisi kehitettävä. Osapuolia pyydettiin esittämään komissiolle kirjallisia kommentteja kesäkuun 2001 loppuun mennessä. Kommentteja saatiinkin 133 ryhmältä. Monet niistä ovat saatavissa yhdennettyä tuotepolitiikkaa käsitteleviltä komission Internet-sivuilta[47].

Komission saamista 133 kommentista 78 oli yrityksiltä, 30 hallintoelimiltä (EU:n toimielimet mukaan luettuina), 10 yksityishenkilöiltä, 6 kuluttajajärjestöiltä, 4 korkeakouluilta, 3 valtiosta riippumattomilta ympäristöjärjestöiltä ja 2 standardointielimiltä.

Useimmat osapuolet suhtautuivat vihreään kirjaan myönteisesti ja hyväksyivät yhdennetyn tuotepolitiikan mukaiset uudet periaatteet. Osapuolten näkemykset eri välineiden eduista poikkesivat kuitenkin enemmän toisistaan. Vaikka monet osapuolet kannattivat markkinaperusteista lähestymistapaa, ne eivät olleet kovin innostuneita eriytetyn verotuksen käytöstä. Useimmat teollisuuden ja viranomaisten edustajat vastustivat alennetun arvonlisäverokannan soveltamista EU:n ympäristömerkillä varustettuihin tuotteisiin, kun taas valtiosta riippumattomat ympäristöjärjestöt suhtautuivat siihen myönteisemmin. Eriäviä mielipiteitä esitettiin myös vapaaehtoisten ja pakollisten välineiden käytöstä. Yritykset kannattivat yleensä vapaaehtoisuuteen perustuvaa lähestymistapaa, mutta muut osapuolet tähdensivät lainsäädännön tarpeellisuutta.

Monet osapuolet kiinnittivät huomiota elinkaariarviointimenetelmiin liittyviin rajoituksiin, kun taas toiset ilmoittivat tukevansa elinkaariarviointeja koskevien tietokantojen kehittämistä ja tiedotustoimia, joilla tuetaan hyviä toimintatapoja. Kaikki osapuolet esittivät vakavia epäilyjä yhdenmukaisten vaatimusten asettamiseen liittyvän uuden lähestymistavan käytöstä ympäristötarkoituksiin. Ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja koskevat tiedotustoimet saivat sen sijaan yleistä tukea. Ympäristömerkkejä pidettiin tärkeinä, mutta eri osapuolet tukivat erityyppisiä merkkejä. Ympäristöjärjestelmiä (EMAS-, ISO 14001- ja jopa POEMS-järjestelmiä ("Product-Oriented Environmental Management Systems")) pidettiin yleensä käyttökelpoisina välineinä. Tuotepaneeliajatusta pidettiin kiinnostavana, mutta monet osapuolet esittivät epäilyjä tuotepaneelien mahdollisuuksista toimia tuloksekkaasti Euroopan tasolla.

Osapuolten esittämien kirjallisten kommenttien lisäksi komissio sai Euroopan parlamentilta ja ministerineuvostolta vihreää kirjaa koskevat lausunnot. Ministerineuvosto suhtautui pääasiassa myönteisesti yhdennetyn tuotepolitiikan mukaiseen lähestymistapaan, mutta Euroopan parlamentti suhtautui siihen varauksellisemmin ja pyysi komissiota selittämään tarkemmin, miten yhdennettyä tuotepolitiikka sovellettaisiin käytäntöön. Päätös kokeiluhankkeiden organisoinnista tehtiin osittain vastauksena tähän pyyntöön.

Kirjallisten kommenttien ja lausuntojen lisäksi vihreää kirjaa käsiteltiin komission yksiköiden järjestämissä useissa asiantuntijakokouksissa ja osapuolten

---

47 http://europa.eu.int/comm/environment/ipp/ippsum.pdf

konferensseissa. Lisäksi komissio piti asianomaisten osapuolten kanssa useita kahdenvälisiä kokouksia.

Tämä tiedonanto perustuu näihin konsultointeihin sekä pyrkimykseen sovittaa yhteen niiden aikana esitetyt eriävät mielipiteet.

Liite II: Eri osapuolten mahdolliset tehtävät ja vastuut[48]

1 JÄSENVALTIOT

Puitteiden luominen kansallisia vapaaehtoisia sopimuksia varten

Toimet, joilla edistetään ympäristönäkökohtien sisällyttämistä kansallisten standardointielinten työhön

Ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja haittaavien esteiden poistaminen kansallisesta lainsäädännöstä

Toimet, joilla edistetään mahdollisuuksien mukaan verotoimenpiteiden, kuten ympäristöä koskevien verojen ja kannustimien käyttöä ympäristöystävällisten tuotteiden tukemiseksi

Ympäristön kannalta haitallisten tukien poistaminen

Julkisen rahoituksen myöntäminen teknologian muutoksiin, joilla edistetään ympäristöystävällisiä tuotteita ja palveluja

Elinkaariajattelua koskeva koulutus ja tiedotus

Elinkaaritietokantoihin liittyviin yhteisön toimiin osallistuminen

Ekologisen suunnittelun ja elinkaariarviointien käytön edistäminen

Kansallisten tutkimusohjelmien suuntaaminen yhdennettyä tuotepolitiikkaa koskevaan tutkimukseen

Ympäristöjärjestelmien käytön edistäminen muun muassa kansallisissa hallintoelimissä

Ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja koskevien suunnitelmien laatiminen ja julkistaminen

Viranomaisille suunnattujen ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja koskevien tiedotustoimien edistäminen

EU:n ympäristömerkin kehittämisen ja käytön edistäminen

Harhaanjohtavaa mainontaa koskevan direktiivin täytäntöönpanon varmistaminen

Toimet, joilla varmistetaan yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen ajattelutavan sisällyttäminen muihinkin politiikan osa-alueisiin kuin ympäristöpolitiikkaan

Avustaminen indikaattoreiden kehittämisessä

Raportoiminen yhdennetyn tuotepolitiikan täytäntöönpanosta

---

48 Komissio ei ole mukana tässä luettelossa, koska sen tehtäviä käsitellään tämän tiedonannon päätekstissä.

Yhdennetyn tuotepolitiikan täytäntöönpanoa koskeva tiedonvaihto jäsenvaltioiden kanssa

Yhdennetyn tuotepolitiikan edistäminen kansainvälisellä tasolla

2 YRITYKSET (RAAKA-AINEIDEN HANKKIJAT, TUOTESUUNNITTELIJAT, VALMISTAJAT, JAKELIJAT, VÄHITTÄISMYYJÄT JA KIERRÄTTÄJÄT MUKAAN LUETTUINA)[49]

Ympäristösopimusten ehdottaminen

Toimet, joilla edistetään ympäristönäkökohtien sisällyttämistä kansallisten standardointielinten työhön

Elinkaariajattelua ja ympäristötiedotuksessa käytettyjä välineitä koskeva koulutus ja tiedotus, jotka on suunnattu työntekijöille

Elinkaaritietokantoihin liittyviin yhteisön toimiin osallistuminen

Ekologisen suunnittelun ja elinkaariarviointien käytön edistäminen

Yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen ajattelutavan integroiminen yrityksen TTK-ohjelmiin

Ympäristöjärjestelmien käyttö, tuotenäkökohdat mukaan luettuina

Ympäristöystävällisten hankintojen tekeminen yrityksessä

EU:n ympäristömerkin käyttöoikeuden hakeminen ja kyseisen merkin kehittämisen tukeminen

Ympäristöväittämiä koskevien ohjeiden noudattaminen

Elinkaariajattelua koskeva koulutus ja tiedotus, jotka on suunnattu yrityksen asiakkaille ja toimittajille

Tuotteita koskeviin kokeiluhankkeisiin osallistuminen

Raportoiminen yhdennetyn tuotepolitiikan täytäntöönpanosta muun muassa yrityksen ympäristöraporteissa

Yhdennetyn tuotepolitiikan täytäntöönpanoa koskeva tiedonvaihto muiden yritysten ja osapuolten kanssa

3 KULUTTAJAJÄRJESTÖT

Toimet, joilla edistetään ympäristönäkökohtien sisällyttämistä kansallisten standardointielinten työhön

---

[49] Ehdotukset koskevat soveltuvin osin myös EU:n ulkopuolisia yrityksiä.

Elinkaariajattelua ja ympäristötiedon lähteitä koskeva koulutus ja tiedotus

EU:n ympäristömerkin kehittämisen ja käytön edistäminen

Ympäristöystävällisten tuotteiden hankinta

Raportoiminen yhdennetyn tuotepolitiikan täytäntöönpanosta

Yhdennetyn tuotepolitiikan täytäntöönpanoa koskeva tiedonvaihto jäsenvaltioiden kanssa

4 YMPÄRISTÖJÄRJESTÖT

Toimet, joilla edistetään ympäristönäkökohtien sisällyttämistä kansallisten standardointielinten työhön

Elinkaariajattelua koskeva koulutus ja tiedotus

Ympäristöjärjestelmien käytön edistäminen muun muassa kansallisissa hallintoelimissä

Yleisesti saatavilla olevien, ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja koskevien suunnitelmien kommentoiminen

Viranomaisille suunnattujen, ympäristöystävällisiä julkisia hankintoja koskevien tiedotustoimien edistäminen

Yritysten ympäristöystävällisten hankintojen edistäminen

EU:n ympäristömerkin kehittämisen ja käytön edistäminen

Toimet, joilla varmistetaan yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen ajattelutavan sisällyttäminen muihinkin politiikan osa-alueisiin kuin ympäristöpolitiikkaan

Avustaminen indikaattoreiden kehittämisessä

Raportoiminen yhdennetyn tuotepolitiikan täytäntöönpanosta

5 KULUTTAJAT

Ympäristöystävällisten tuotteiden hankinta

Tuotteiden käyttö ja kunnossapito ympäristövaikutuksia vähentävällä tavalla

Käytöstä poistetuista tuotteista huolehtiminen asianmukaisella tavalla

SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

Politiikan ala(t): Ympäristö

Toiminnan ala(t): Politiikan kehittäminen

TOIMENPITEEN NIMI: TIEDONANTO "YHDENNETTY TUOTEPOLITIIKKA"

1 BUDJETTIKOHTA/-KOHDAT:

B4-3040 A

2 NUMEROTIEDOT

2.1 Toimenpiteen kokonaismäärärahat (B osa): 1 605 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina

2.2 Toimenpiteen soveltamisaika: 2003–2007

2.3 Monivuotinen kokonaismenoarvio:

a) Maksusitoumusmäärärahojen/maksumäärärahojen (rahoitustoimien) aikataulu *(vrt. kohta 6.1.1)*

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi 2003	2004	2005	2006	2007	2008 ja seur.	Yh-teensä
Maksusitoumus-määrärahat							
Maksumäärärahat							

b) Tekninen ja hallinnollinen apu ja tukimenot *(vrt. kohta 6.1.2)*

Maksusitoumus-määrärahat	0,526	0,442	0,266	0,208	0,163	0,000	1,605
Maksumäärärahat	0,200	0,400	0,350	0,350	0,200	0,105	1,605

a+b yhteensä							
Maksusitoumus-määrärahat	0,526	0,442	0,266	0,208	0,163	0,000	1,605
Maksumäärärahat	0,200	0,400	0,350	0,350	0,200	0,105	1,605

c) Henkilöstö- ja muiden hallintomenojen kokonaisvaikutus rahoitukseen *(vrt. kohdat 7.2 ja 7.3)*

Maksusitoumus-määrärahat/ maksumäärärahat	0,661	0,661	0,661	0,661	0,661		3,305

a+b+c yhteensä							
Maksusitoumus-määrärahat	1,187	1,103	0,927	0,869	0,824	0,000	4,910
Maksumäärärahat	0,861	1,061	1,011	1,011	0,861	0,105	4,910

(1) Tähän suunnitelmaan tarvittavat varat saadaan hallinnoiville pääosastoille (ympäristöasioiden pääosastolle ja muille pääosastoille) alamomentissa B4-3040A myönnetyistä määrärahoista vuosittaisen talousarvion puitteissa.

2.4 Yhteensopivuus ohjelmasuunnitelman ja rahoitusnäkymien kanssa

[X] Ehdotus on tehdyn ohjelmasuunnitelman mukainen.

[…] Ehdotus edellyttää rahoitusnäkymien kyseisen otsakkeen ohjelmasuunnitelman muuttamista.

[…] Ehdotus voi edellyttää toimielinten sopimuksen määräysten soveltamista.

2.5 Vaikutukset tuloihin:

[X] Ei vaikuta tuloihin (kyseessä ovat toimenpiteen toteuttamiseen liittyvät tekniset näkökohdat).

(2) TAI

[…] Vaikutukset tuloihin ovat seuraavat:

(3) (Huomautus: Tuloihin kohdistuvan vaikutuksen laskutapaa koskevat täsmennykset ja huomautukset on liitettävä tähän rahoitusselvitykseen erillisellä lehdellä.)

milj. euroa (yhden desimaalin tarkkuudella)

		Ennen toimen-pidettä (vuosi n–1)	Toimenpiteen jälkeen					
Budjetti-kohta	Tulot		Vuosi [n]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]
	a) Absoluuttiset tulot							
	b) Tulojen muutokset	Δ						

(4) (Kaikki asianomaiset budjettikohdat ilmoitetaan ja taulukkoon lisätään tarvittaessa rivejä, jos toimenpide kohdistuu useampaan budjettikohtaan.)

3 BUDJETTITIEDOT

Menolaji		Uusi	EFTA osallistuu	Ehdokasmaat osallistuvat	Rahoitus-näkymien otsake
Ei-pakoll.	JM	EI	EI	EI	**Nro** [3]

4 OIKEUSPERUSTA

Euroopan yhteisön perustamissopimus (erityisesti 95 ja 174 artikla soveltuvin osin) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös 1600/2002/EY kuudennesta ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta (EYVL L 242, 10.9.2002, s. 1–15).

5 KUVAUS JA PERUSTELUT

5.1 Yhteisön toiminnan tarve

5.1.1 Toiminnan tavoitteet

Vähentää tuotteiden elinkaaren aikaisia ympäristöön kohdistuvia kokonaisvaikutuksia.

5.1.2 Ennakkoarviointiin liittyvät toimenpiteet

Helmikuussa 2001 julkaistiin vihreä kirja, jonka tavoitteena oli arvioida yhdennettyä tuotepolitiikkaa koskevan yhteisön lähestymistavan tarvetta. Eri osapuolten reaktiot kyseiseen kirjaan osoittivat, että tällaisen lähestymistavan kehittämistä Euroopan tasolla kannatettiin yleisesti.

5.1.3 Jälkiarvioinnin perusteella toteutetut toimenpiteet

Tämän tehtävän täyttävät kohdassa 8.2 mainitut säännölliset raportit.

5.2 Suunnitellut toimet ja yhteisön rahoitustukea koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Kun tiedonanto on hyväksytty, se toimitetaan neuvoston ja Euroopan parlamentin käsiteltäväksi. Kommentteja pyydetään myös eri osapuolilta. Tulevaisuudessa on ehkä tarpeen antaa lainsäädäntöä yhdennetyn tuotepolitiikan tietyistä näkökohdista. On otettava huomioon, että näihin rahoitusjärjestelyihin eivät sisälly toimet, jotka liittyvät energiaa käyttävien tuotteiden ekologista suunnittelua koskevan direktiiviluonnoksen hyväksymiseen ja täytäntöönpanoon. Kyseiset toimet sisältyvät asiasta vastaavien yksikköjen erikseen antamaan ehdotukseen.

Yhdennetty tuotepolitiikka koskee kaikkia, jotka ovat tuotteiden ja palvelujen kanssa tekemisissä niiden elinkaaren aikana (erityisesti tuottajia, kuluttajia ja viranomaisia). Näitä tahoja pyydetään soveltamaan elinkaariajattelua tuotteita koskevaan toimintaansa. Valtiosta riippumattomat ympäristöjärjestöt voivat puolestaan tukea yhdennettyä tuotepolitiikkaa käyttämällä riippumattomuuttaan ympäristöystävällisten hankintavaihtoehtojen ja ympäristöraportoinnin edistämiseen.

5.3 Toteutusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt

Strategiaa edistetään pääasiassa saatujen tietojen pohjalta. Yhdennetyn tuotepolitiikan välineiden edelleenkehittäminen edellyttää sekä lainsäädäntöä, kannustusta (julkista tunnustusta), yhteistyötä että tietoja. Nämä rahoitusarviot perustuvat siihen oletukseen, että "pilottituotteita" tutkitaan yksi kerrallaan. Jos useita tuotteita tutkitaan samalla kertaa tai jos erityistoimet ovat tarpeen sen jälkeen, kun yhdennetyn tuotepolitiikan mukaista lähestymistapaa on sovellettu pilottituotteisiin, resurssivaikutuksia on arvioitava uudelleen. Lisäresurssit katetaan kuitenkin käytettävissä olevilla määrärahoilla.

6 RAHOITUSVAIKUTUKSET

6.1 Kokonaisrahoitusvaikutus, B osa (koko ohjelmakaudeksi)

(Alla olevassa taulukossa ilmoitettujen kokonaismäärien laskutapa on esitettävä taulukossa 6.2 esitetyn jaottelun avulla.)

6.1.1 Rahoitustuki

Maksusitoumusmäärärahat milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Jakautuminen	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ja seur.	Yhteensä
Toimi 1							0
Toimi 2							0
Jne.							0
YHTEENSÄ	0	0	0	0	0	0	0

6.1.2 Tekninen ja hallinnollinen apu, tukimenot ja tietotekniikkakustannukset (maksusitoumusmäärärahat)

	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ja seur.	Yhteensä
1) Tekninen ja hallinnollinen apu							
a) Teknisen avun toimistot							
b) Muu tekninen ja hallinnollinen apu: – sisäinen: – ulkoinen: *josta hallinnon tieto-tekniikkajärjestelmien rakentamis- ja ylläpito-kustannusten osuus*							
Kohta 1 yhteensä							
2) Tukimenot							

a) Selvitykset	0,461	0,381	0,222	0,169	0,128		1,361
b) Asiantuntijakokoukset	0,065	0,061	0,044	0,039	0,035		0,244
c) Tiedotus ja julkaisut							
Kohta 2 yhteensä							
YHTEENSÄ	0,526	0,442	0,266	0,208	0,163	0,000	1,605

6.2 Toimenpidekohtainen kustannuslaskelma, B osa (koko ohjelmakaudeksi)

Maksusitoumusmäärärahat milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Jakautuminen	Suoritteiden/ tuotoksen tyyppi (hanke, asiakirja jne.)	Suoritteiden/ tuotosten määrä (yhteensä vuosiksi 1–5)	Yksikkö-kustannus keskimäärin	Kokonais-kustannukset (yhteensä vuosiksi 1–5)
	1	2	3	4=(2X3)
<u>Yhdennetyn tuotepolitiikan välineistön kehittäminen</u>				
– asiantuntijoiden kuuleminen	Kokousraportit	20	4 000 €	0,080 milj. €
– tutkimukset	Tutkimus-raportit	11	80 000 €	0,880 milj. €
<u>Yhdennetyn tuotepolitiikan pilottituotteet</u>	Kokousraportit	24	4 000 €	0,096 milj. €
– asiantuntijoiden kuuleminen	Tutkimus-raportit	4	80 250 €	0,321 milj. €
– tutkimukset	Kokousraportit	17	4 000 €	0.068 milj. €
<u>Edistyksen seuranta</u>	Tutkimus-raportit	2	80 000 €	0,160 milj. €
– asiantuntijoiden kuuleminen				
– tutkimukset				
KOKONAISKUSTANNUKSET				1,605 milj. €

Tutkimusten jakautumien näiden kolmen toimen kesken on ohjeellista. Sen mukaan, miten monimutkaista toisen toimen toteuttaminen on, joudutaan ehkä tekemään useampia tutkimuksia pilottituotteista ja vähemmän tutkimuksia kahden muun toimen yhteydessä. Tutkimuksia voidaan myös yhdistää tarkkojen tutkimusaiheiden ja ensimmäisenä vuonna saatujen tulosten perusteella siten, että ne käsittävät kaksi ensimmäistä toimea.

7 VAIKUTUKSET HENKILÖSTÖÖN JA HALLINTOMENOIHIN

Henkilöstö- ja hallintotarpeet katetaan toimenpiteestä vastaaville pääosastoille (ympäristöasioiden pääosastolle ja muille pääosastoille) myönnetyistä varoista vuotuisen talousarvion puitteissa.

7.1 Vaikutus henkilöstöön

Toimen laji	Toimenpiteen hallinnointiin tarvittava nykyinen ja/tai uusi henkilöstö	Yhteen sä	Tehtävän kuvaus

		Vakinaisten toimien määrä	Väliaikaisten toimien määrä		
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt	A B C	4 0,5 1,5		4 0,5 1,5	Asiasta vastaavat virkamiehet ja johto Tutkimussopimukset, maksut ja tietotekniikka Sihteeristö
Muu henkilöstö					
Yhteensä		6,0		6,0	

7.2 Henkilöstön taloudellinen kokonaisvaikutus

Henkilöstön laji	Määrä euroina	Laskutapa *
Virkamiehet Väliaikaiset toimihenkilöt	0,648 milj. €	6,0 x 108 000 €
Muu henkilöstö (budjettikohta mainittava)		
Yhteensä	0,648 milj. €	

Määrät vastaavat 12 kuukauden kokonaismenoja.

7.3 Muut toimesta johtuvat hallintomenot

Budjettikohta (numero ja nimike)	Määrä euroina	Laskutapa
Kokonaismääräraha (osasto A7) A0701 – Virkamatkat A07030 – Kokoukset A07031 – Pakolliset komiteat[1] A07032 – Ei-pakolliset komiteat[1] A07040 – Konferenssit A0705 – Selvitykset ja kuulemiset Muut menot (eriteltävä)	0,013 milj. €	10 x 1300 € (perustuu kahden päivän virkamatkoihin, joita varten myönnetään 300 € päivärahoihin + 850 € matkoihin + 150 € majoitukseen)
Tietojärjestelmät (A-5001/A-4300)		
Muut menot: A osa (eriteltävä)		
Yhteensä	0,013 milj. €	Ks. edellä

Määrät vastaavat 12 kuukauden kokonaismenoja.

[1] Mainittava komitean laji sekä ryhmä, johon se kuuluu.

I	Yhteensä vuodessa (7.2 + 7.3)	0,661 milj. €
II	Toimen kesto	5 vuotta
III	Toimen kokonaiskustannukset (I x II)	3,305 milj. €

8 SEURANTA JA ARVIOINTI

8.1 Seurantajärjestelmä

Komissio ehdottaa, että yhdennetyn tuotepolitiikan mukaisen lähestymistavan tehokkuutta tarkastellaan kolmen vuoden välein tiedonannon julkaisemisen jälkeen. Tätä varten se laatii raportin, joka julkistetaan ja toimitetaan muille toimielimille.

8.2 Arvioinnin yksityiskohtaiset säännöt ja arviointijaksot

Yksityiskohtaisista täytäntöönpanosäännöistä ei ole vielä sovittu, mutta ne perustuvat jäsenvaltioiden ja muiden osapuolten komissiolle toimittamiin tietoihin. Komissio pitää jäsenvaltioiden ja muiden osapuolten kanssa kokouksia, joiden tavoitteena on koordinoida raportointimuotoja hyödyllisen raportoinnin edistämiseksi. Lisäksi komissio pyrkii kehittämään yhteistyössä Euroopan ympäristökeskuksen kanssa indikaattoreita, joilla voidaan arvioida yhdennetyn tuotepolitiikan täytäntöönpanon edistymistä.

9 PETOSTEN TORJUNTATOIMET

Ehdotetut toimet aiheuttavat pelkästään henkilöstöön, asiantuntijakokouksiin ja tutkimussopimuksiin liittyviä kustannuksia. Komissio soveltaa viimeksi mainittuihin tavanomaisia valvontamenetelmiä, joten täydentävät petosten torjuntatoimet eivät ole tarpeen.